

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 1467

din 17 decembrie 2014

La data de 10 septembrie 2014, în conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. 1 din Legea nr. 317/2014 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare efectuarea de verificări privind posibila atingere adusă independenței justiției și a unui judecător de la Înalta Curte de Casație și Justiție de către Direcția Națională Anticorupție.

Accastă sesizare a fost făcută ca urmare a solicitării domnului judecător Nicolae Horațius Dumbravă, membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii și al Secției pentru judecători. În solicitarea făcută Secției pentru judecători, înregistrată sub nr. 18929/25.08.2014, domnul Nicolae Horațius Dumbravă arată că la sfârșitul lunii aprilie 2014, pe surse a apărut în mass-media centrală, pe fluxurile de știri ale principalelor agenții de știri – preluate de întreaga mass – media – că Direcția Națională Anticorupție a sesizat Inspecția Judiciară privind un judecător de la Înalta Curte de Casație și Justiție ce a soluționat în materie de drepturi și libertăți o solicitare de arestare preventivă formulată de Direcția Națională Anticorupție față de un inculpat. Solicitarea privea modul în care în presă s-au scurs pasaje întregi din sesizarea formulată de Direcția Națională Anticorupție împotriva acestui judecător la Inspecția Judiciară, în condițiile în care în

calea contestației completul Înaltei Curți de Casație și Justiție respinsese calea de atac formulată de Direcția Națională Anticorupție și în condițiile în care cauza se afla încă în instrumentarea Direcției Naționale Anticorupție putând fi solicitate alte cereri în materie de drepturi și libertăți tot la Înalta Curte de Casație și Justiție până la finalizarea acestei cauze.

Prin Hotărârea nr. 832/10 septembrie 2014, Secția de judecători a motivat necesitatea efectuării verificărilor de către Inspekția Judiciară, după cum urmează:

Direcția Națională Anticorupție a sesizat Inspekția Judiciară în legătură cu posibila săvârșire de către un judecător de la Înalta Curte de Casație și Justiție a abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 lit. s și t din Legea nr. 303/2004. cu ocazia soluționării propunerii de arestare preventivă a unui inculpat dintr-o cauză aflată spre instrumentare la Direcția Națională Anticorupție.

Demersul Direcției Naționale Anticorupție și conținutul sesizării au fost făcute publice în presă la momentul sesizării Inspekției Judiciare, ocazie cu care au fost formulate multiple comentarii cu privire la soluția adoptată în cauză.

Secția de judecători a apreciat că modalitatea de prezentare în spațiul public a soluției adoptate în cauză de un judecător al Înaltei Curți de Casație și Justiție, fără a se menționa faptul că în recurs această soluție a fost menținută, poate crea la nivelul aparenței o impresie de lipsă de imparțialitate a judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție.

În conformitate cu prevederile art. 30 alin. 1 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „Consiliul (...) are dreptul și obligația de a se sesiza și din oficiu pentru a apăra judecătoria și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea”.

Totodată, potrivit art. 74 alin. 1 lit. b din același act normativ: „Inspectorii judiciari au printre atribuții efectuarea oricăror alte verificări sau controale dispuse de Plenul Consiliului (...), secțiile Consiliului (...) sau de inspectorul – șef al Inspekției Judiciare în condițiile legii”.

Având în vedere dispozițiile legale evocate – se concluzionează în sesizarea Secției pentru judecători –, Secția pentru judecători apreciază că este necesară efectuarea unor verificări în ceea ce privește posibila atingere adusă independenței justiției și a unui judecător de către Direcția Națională Anticorupție.

Prin raportul inițial al Inspecției Judiciare, cu nr. 4179/IJ/3431/DIJ/2014, se rețin următoarele:

La data de 25.04.2014, în temeiul art. 45 alin. 2 din Legea nr. 317/2004, Direcția Națională Anticorupție a sesizat Inspecția Judiciară cu posibila săvârșire a abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 lit. s) și t) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorului și procurorului de către un judecător de la Înalta Curte de Casație și Justiție, ce a avut de soluționat propunerea de arestare preventivă a unor inculpați, propunere formulată de Direcția Națională Anticorupție.

În sesizarea adresată Inspecției Judiciare, Direcția Națională Anticorupție susține că judecătorul în cauză a încălcat dispozițiile procedurale referitoare la audierea inculpatului și la condițiile de luare a controlului judiciar, iar în motivarea încheierii de sedință nr. 337 din aceeași dată a folosit argumente în mod vădit contrare raționamentului juridic, de natură să afecteze prestigiul justiției.

Prin rezoluția din data de 13.06.2014, Inspecția Judiciară a dispus clasarea sesizării Direcției Naționale Anticorupție constatând că nu rezultă existența indiciilor de săvârșire a acestor abateri.

Ca urmare a acestei sesizări, în mass – media au fost publicate mai multe articole de presă prin care s-a adus la cunoștință publică nu numai faptul că a fost sesizată Inspecția Judiciară.

Judecătorul vizat de sesizarea Direcției Naționale Anticorupție a arătat, cu ocazia verificărilor efectuate de Inspecția Judiciară, că a avut cunoștință de această sesizare și a precizat că nu înțelege să formuleze cerere de apărare a independenței și reputației profesionale în raport cu comunicatul de presă sau cu sesizarea Direcției Naționale Anticorupție.

În raportul inițial înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, Inspecția Judiciară susține că formularea sesizării de către Direcția Națională Anticorupție nu depășește cadrul de prezentare a indiciilor care au format convingerea autorului sesizării că situația de fapt necesită analiza unui inspector judiciar, sesizarea fiind formulată la data de 25.04.2014, ulterior pronunțării încheierii din camera de consiliu la data de 09.04.2014

de către judecătorul în materie de drepturi și libertăți, situație care exclude orice apreciere referitoare la o posibilă influențare a activității judiciare în cauză.

Într-adevăr, se relevă în conținutul raportului, publicizarea demersului Direcției Naționale Anticorupție a fost de natură a atrage multiple comentarii, cele mai multe dintre ele fiind expuse în limitele libertății de exprimare. Aceste comentarii, susține Inspekția Judiciară, provin de la persoane care-și păstrează anonimatul, nefiind apte de a constitui intervenții formatoare de opinie.

Pe cale de consecință, Inspekția Judiciară a concluzionat că: judecătorul din cadrul Secției Penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție nu a formulat cerere de apărare a independenței și reputației profesionale în acord cu dispozițiile art. 30 din Legea nr. 317/2004; formularea sesizării de către Direcția Națională Anticorupție s-a realizat cu respectarea cadrului legal în vigoare și în exercitarea responsabilităților specifice funcției de conducere având caracterul unei atribuții administrativ – judiciare; publicizarea demersului Direcției Naționale Anticorupție a fost, într-adevăr, de natură a atrage multiple comentarii, însă aceste comentarii nu au fost apte de a constitui intervenții care să conducă la o analiză în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 317/2004, iar, pe de altă parte, aceste comentarii nu sunt imputabile Direcției Naționale Anticorupție.

Raportul inițial al Inspekției Judiciare a fost dezbătut în Plenul Consiliului Superior al Magistraturii la data de 6 noiembrie 2014, ocazie cu care Plenul a decis că verificările efectuate, în raport cu limitele sesizării făcute de Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii la data de 10 septembrie 2014 prin Hotărârea nr. 832, nu sunt complete.

Ca atare, verificarea a fost efectuată de această dată de ambele direcții ale Inspekției Judiciare, și cea de procurori și cea de judecători, întrucât, a considerat Inspekția Judiciară, posibila atingere adusă sistemului judiciar implică ambele componente ale activității magistraturii, atât cea a judecătorilor, cât și cea a procurorilor.

Rezultatele acestor completări au fost consemnate în raportul înregistrat cu nr. 5085/IJ/3989/DIJ/2014 și 5185/IJ/1357/DIP/2014 și retransmis Plenului Consiliului Superior al Magistraturii. În esență, în raportul Inspekției Judiciare, date fiind și solicitările Plenului de completare a verificărilor, se rețin următoarele:

Situația de fapt este cea reținută și în raportul inițial, motiv pentru care aceasta nu va mai fi reluată.

În ce privește modalitatea în care au ajuns în mass – media fragmente din sesizarea Direcției Naționale Anticorupție adresată Inspecției Judiciare, se reține în raportul Inspecției Judiciare că din discuțiile purtate cu procurorul – șef al Direcției Naționale Anticorupție a reieșit că traseul sesizării s-a raportat la circuitul administrativ specific unei astfel de lucrări, respectiv a unei lucrări care nu are caracter confidențial și nici nu este supusă vreunui regim anumit de înregistrare, de multiplicare, de transmitere ori vreunui alt regim special prevăzut de normele legale în vigoare. Inspecția judiciară, ca atare, arată că nu au fost identificate date sau informații care să conducă la concluzia că fragmentele care s-au regăsit în mass – media ar fi provenit de la factori implicați în soluționarea lucrării.

Pe cale de consecință, în completarea verificărilor efectuate, concluziile propuse Plenului Consiliului Superior al Magistraturii prin cel de-al doilea raport de către Inspecția Judiciară sunt aproximativ aceleași: formularea sesizării de către Direcția Națională Anticorupție s-a realizat cu respectarea cadrului legal în vigoare și în exercitarea responsabilităților specifice funcției de conducere având caracterul unei atribuții administrativ – judiciare; nu au fost identificate date sau informații în sensul că publicizarea demersului Direcției Naționale Anticorupție a implicat vreuna dintre autoritățile cu competențe în formularea, respectiv soluționarea sesizării; situația expusă pe parcursul acestui raport nu relevă date sau informații care să conducă la constatarea încălcării independenței și imparțialității sistemului judiciar, respectiv a independenței și imparțialității judecătorului din cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Analizând solicitarea formulată de membrul ales al Consiliului Superior al Magistraturii, domnul judecător Nicolae Horațius Dumbravă, sesizarea formulată de Secția pentru judecători prin Hotărârea nr. 832/10 septembrie 2014 către Inspecția judiciară, rapoartele Inspecției Judiciare privind verificările efectuate și propunerile formulate Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, precum și documentele ce au însoțit aceste solicitări/sesizări/verificări, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține că modul, contextul și conținutul în care au apărut în presă fragmente din sesizarea

Inspecției Judiciare de către Direcția Națională Anticorupție în ceea ce-o privește pe doamna Rodica Cosma, judecător în cadrul Secției Penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, ca și consecințele acestui fapt au încălcat independența justiției:

1. Situația de fapt:

Reflectarea în mass – media a conținutului sesizării formulate de Direcția Națională Anticorupție către Inspecția Judiciară:

În data de 25 aprilie 2014 Direcția Națională Anticorupție a formulat o sesizare adresată Inspecției Judiciare prin care solicita acesteia să declanșeze verificări și cercetarea disciplinară a doamnei judecător R _____ C _____ din cadrul _____ a Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru posibilă săvârșire a abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 lit. s) și t) din Legea nr. 303/2004.

Din adresa cu nr. 3074/IJ/28 iulie 2014 rezultă că sesizarea Direcției Naționale Anticorupție a fost înregistrată la data de 28 aprilie la Direcția de Inspecție Judiciară pentru judecători sub nr. 1778/IJ/1184/DIJ/2014.

În mass – media din data de 28 aprilie 2014 (a se vedea <http://www.agerpres.ro/justitie/2014/04/28/dna-sesizeaza-ij-in-cazul-judecatoarei->

[le-la-icci-care-a-judecat-arestarea-lui-11-33-24](#)) apăsarea o știre ”pe surse” potrivit căreia Direcția Națională Anticorupție ar fi sesizat Inspecția Judiciară privind pe judecătorul R _____ C _____ judecător care a soluționat în materie de drepturi și libertăți o solicitare de arestare preventivă formulată de Direcția Națională Anticorupție în cazul primarului R _____ M _____ și a lui A _____ M _____. Doamna judecător a respins propunerea de arestare preventivă, însă a dispus măsura preventivă a controlului judiciar.

De precizat că în mass – media centrală, știre preluată și de mass – media locală, au fost reflectate nu doar demersul Direcției Naționale Anticorupție, la care s-a limitat în verificările efectuate Inspecția Judiciară, ci pasaje întregi din sesizare, ceea ce conduce la concluzia logică cum că întreaga sesizare a fost pusă la dispoziția unei părți din mass – media:

"Concluzia instanței de judecată nu are nicio legătură cu procesul de evaluare a probelor și de analiză a scopului, condițiilor generale de aplicare a măsurilor preventive, a cazurilor de aplicare a măsurii arestării preventive reglementate prin dispozițiile art.202, art.223 CPP. Concluzia judecătorului de dreptului și libertăți C. R. reflectă doar strădania de a evoca fără analiză susținerile părților, contrar responsabilității funcției de judecător care impune major interpretarea judiciară prin aplicarea legii, nu creativitate și originalitate".

De asemenea, tot din sesizarea Direcției Naționale Anticorupție dată "pe surse":
"Judecătorul nu a motivat de ce a înlăturat probele pe care le-a invocat procurorul și pe care și-a întemeiat propunerea de arestare preventivă. Judecătorul de drepturi și libertăți practic a reproșat procurorului că lipsește o anumă probă, iar sub acest aspect, în motivare a reținut că nu se desprinde vreun dialog între inculpatul M. R. și inculpatul Me. A. din care să rezulte că banii au fost primiți de inculpatul M. (...) Practic, judecătorul a apreciat că, dacă ar fi existat o astfel de probă, aceasta ar fi fost în măsură să dea greutate faptelor reținute în sarcina inculpaților și să consacre/consfințească realitatea de necontestat că banii, obiectul mitei, sunt în contul inculpatului M. . O asemenea interpretare este greșită iar un asemenea mod de aplicarea a dispozițiilor legale referitoare la măsurile preventive sunt profund străine spiritului ce se degajă din scopul, condițiile generale de aplicare a măsurilor preventive în general dar și din condițiile, cazurile de aplicare a măsurii arestării preventive reglementate prin dispozițiile art.202, art.223 CPP și denotă încălcarea normelor de procedură. Mai mult, acreditează ideea că, ori de câte ori nu există o probă la care se "gândește" judecătorul de drepturi și libertăți, nu poate fi justificată măsura arestării preventive, iar când există o probă evidentă, directă sau la limita evidenței, există obligația dispunerii măsurii preventive".

Potrivit conținutului sesizării reflectat în mass - media, acest lucru este absurd, cu atât mai mult cu cât în faza de urmărire penală este chiar imposibilă diferențierea între probe și indicii temeinice, iar pe de altă parte o asemenea interpretare a judecătorului induce obligația evaluării cantitative, ceea ce, de asemenea, contravine dispozițiilor legale:
"Încălcarea normelor de procedură de către R. C. nu s-a oprit aici, ci a continuat, deoarece, contrar aserțiunilor anterioare, a arătat că "dat fiind, însă, faptul că împotriva celor doi inculpați se derulează o procedură judiciară, pentru buna desfășurare a acesteia, judecătorul de drepturi și libertăți apreciază că se impune luarea măsurii preventive a controlului judiciar. Așadar, în aceste circumstanțe

descrie, judecătorul a acreditat interpretarea, contrară dispozițiilor legale, conform căreia, în lipsa dialogului dintre inculpații M₁ și M₂ din care să rezulte că banii au fost primiți (...), restul probelor pe care procurorul și-a întemeiat propunerea de arestare, dacă nu confirmă această ipoteză, nu confirmă presupunerea rezonabilă în raport cu acuzația".

Acuzația ce se aduce de către Direcția Națională Anticorupție este că doamna judecător R C a nesocotit în mod grav, neîndoielnic și nescuzabil normele de drept procesual penal.

Soluția dată în calea de atac a contestației de către Secția Penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție:

În context este important de precizat că prin încheierea nr. _____ completul _____ a Înaltei Curți de Casație și Justiție, ce a soluționat contestația la încheierea nr. _____ – obiect al sesizării Inspecției Judiciare de către Direcția Națională Anticorupție, a fost respinsă contestația Direcției Naționale Anticorupție ca nefondată apreciind că soluția judecătorului în materie de drepturi și libertăți, respectiv doamna judecător R C, este legală și temeinică menținând în integralitate, astfel, argumentele și soluția doamnei judecător.

Este de remarcat că soluția dată în calea de atac în contestație a fost anterioară sesizării Inspecției Judiciare și practic doi judecători ai Secției Penale, respectiv două completuri de judecată, au apreciat în același sens: ca nu este întemeiată sesizarea de arestare preventivă formulată față de doi inculpați de către Direcția Națională Anticorupție. Cu toate acestea, sesizarea către Inspecția Judiciară a Direcției Naționale Anticorupție s-a limitat doar la primul complet, deși cel de-al doilea complet a respins toate argumentele contestatoarei Direcția Națională Anticorupție.

Comunicatul de presă al magistraților Secției Penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție din 5 mai 2014:

Față de modul în care a înțeles Direcția Națională Anticorupție să procedeze, nu numai prin faptul că a sesizat Inspecția Judiciară cu privire la o cauză în care se pronunțase definitiv și în recurs Înalta Curte de Casație și Justiție, ci și a modului în care s-a devoalat public existența și conținutul sesizării, Înalta Curte de Casație și Justiție prin magistrații secției penale au emis un comunicat la data de 5 mai 2014 prin care au înțeles

să ia atitudine ” ... față de orice acțiune care ar afecta drepturile și obligațiile judecătorilor, în ședințele de judecată, în redactarea hotărârilor pronunțate și rămase definitive și își exprimă disponibilitatea de colaborare interinstituțională în interesul bunei desfășurări a justiției” (<http://www.juridice.ro/wp-content/uploads/2014/04/comunicat-30.04.2014.pdf>).

În acest comunicat, judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție au subliniat că ”... actul de justiție pe care îl înfăptuiesc (judecătorii – n.n.) se fundamentează pe asigurarea independenței, imparțialității, eficienței și garantării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.

Din acest punct de vedere, subliniază judecătorii de la instanța supremă, ”... administrarea corectă a justiției necesită principiul egalității armelor între acuzare și apărare, dar și respect pentru independența instanței, a principiului separării puterilor și forței juridice obligatorii a hotărârilor definitive și irevocabile”. Judecătorii Secției Penale au făcut apel la Declarația de la Bordeaux, ”Judecători și procurori într-o societate democratică”, adoptată la 2 iulie 2009, precum și la Avizul nr 12(2009) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni și Avizul nr. 4(2009) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni).

Soluția Inspecției Judiciare privind sesizarea formulată de Direcția Națională Anticorupție împotriva unui judecător de la Secția Penală de la Înalta Curte de Casație și Justiție:

În urma verificărilor efectuate de Inspecția Judiciară s-a constatat că nu se poate reține încălcarea prevederilor legale și nici exercitarea necorespunzătoare a responsabilităților judiciare de către doamna judecător R. C. astfel încât s-a dispus clasarea sesizării prin rezoluția emisă la data de 13.06.2014, rezultatul fiind comunicat atât Direcției Naționale Anticorupție, ca instituție ce a formulat sesizarea, cât și doamnei judecător R. C.

Atitudinea doamnei judecător R. C. și a Direcției Naționale Anticorupție pe parcursul derulării verificărilor privind posibila încălcare a independenței justiției:

Doamna judecător R. C. a declarat inspectorilor judiciari că are cunoștință de faptul că Direcția Națională Anticorupție a formulat sesizare în ce-o privește comunicându-i-se, de altfel, și soluția de clasare dată de Inspecția Judiciară și, de asemenea, că nu dorește să formuleze cerere pentru apărarea reputației profesionale.

În ce privește modul în care pasaje, fragmente întregi din sesizarea către Inspekția Judiciară au ajuns în presă, procurorul – șef al acestei structuri a Ministerului Public, doamna Laura Codruța Kovesi a declarat Inspekției Judiciare, conform procesului verbal din 4 decembrie 2014 consemnat de inspectorul judiciar, că „... *traseul sesizării s-a raportat la circuitul administrativ specific unei astfel de lucrări, respectiv a unei lucrări care nu are caracter confidențial și nici nu este supusă vreunui regim anumit de înregistrare, de multiplicare, de transmitere ori vreunui alt regim anumit de înregistrare, de multiplicare, de transmitere ori vreunui alt regim special prevăzut de legile și regulamentele în vigoare; și aceasta întrucât formularea sesizării s-a realizat în exercitarea responsabilităților specifice funcției de conducere și având caracterul unei atribuții administrative*”.

2. Argumente privind încălcarea independenței justiției, a sistemului judiciar:

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține, de altfel în consonanță cu concluziile Inspekției Judiciare formulate în cele două rapoarte obiect al analizei prezentei hotărâri, că Direcția Națională Anticorupție, prin procurorul său șef, era și este îndreptățită conform legii de a formula o sesizare a Inspekției Judiciare. Acest drept este prevăzut expres de art. 45 alin. 2 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care arată că *orice persoană interesată, deci și Direcția Națională Anticorupție, are posibilitatea de a sesiza în scris și motivat Inspekția Judiciară cu privire la posibile abateri disciplinare comise de unii judecători sau procurori.*

În acest sens, demersul și conținutul sesizării, așa cum este el reflectat de documentul atașat rapoartelor Inspekției Judiciare, respectă dispozițiile legale.

În al doilea rând, însă, trebuie analizat dacă modul, contextul, conținutul în care au fost reflectate pasaje/fragmente întregi în presă din argumentele sesizării Direcției Naționale Anticorupție imediat după ce această sesizare a fost formulată, ca și consecințele acestui fapt, au adus atingere independenței justiției în condițiile în care cauza penală în care a fost formulată cerere de arestare preventivă pentru doi inculpați și care a fost respinsă de judecătorul în materie de drepturi și libertăți se afla inclusiv la data

prezentei hotărâri în soluționare la Direcția Națională Anticorupție (urmărirea penală nefiind finalizată):

- i) Așa cum s-a reținut anterior și contrar celor susținute de Inspekția Judiciară, însuși faptul devoalării conținutului sesizării formulate de Direcția Națională Anticorupție în mod public constituie în sine o atingere adusă independenței justiției.

Se arată atât în rapoartele Inspekției Judiciare, dar și în procesul verbal din 4 decembrie încheiat la sediul Direcției Naționale Anticorupție, că sesizarea formulată către Inspekția Judiciară a urmat doar circuitul administrativ.

Cu alte cuvinte, este negat faptul că Direcția Națională Anticorupție a furnizat mass – medicii conținutul sesizării împotriva unui judecător de la Înalta Curte de Casație și Justiție.

Chiar într-o asemenea ipoteză, cum că nu Direcția Națională Anticorupție ar fi furnizat conținutul sesizării sau cel puțin pasaje întregi din sesizare, nu poate fi negată responsabilitatea Direcției Naționale Anticorupție prin faptul că în chiar ziua în care sesizarea a fost înregistrată la Inspekția Judiciară, conținutul acesteia a fost devoalat presei. Direcția Națională Anticorupție era – și este responsabilă – în astfel de situații în a asigura securitatea administrativă în circuitul unei astfel de sesizări și din rațiunile și consecințele ce vor fi arătate mai jos. Simpla afirmație că Direcția nu este la originea unei astfel de situații nu poate fi primită din moment ce are pe deplină responsabilitate, mai ales ca organ judiciar, de a asigura inclusiv *prezumția de nevinovăție* față de persoana care a făcut obiectul sesizării, respectiv doamna judecător R C atât timp cât Inspekția Judiciară nu s-a pronunțat asupra vinovăției sau nevinovăției disciplinare.

Încă odată, nu publicizarea în sine a demersului Direcției Naționale Anticorupție reprezintă o atingere adusă independenței justiției, ci punerea la dispoziție publică a unor pasaje întregi din sesizare intrucât Direcția Națională Anticorupție nu s-a asigurat de securitatea circuitului administrativ, în condițiile date: o cauză aflată pe rolul acestei structuri de parchet, urmărirea penală nefiind finalizată, faptul că același judecător ar mai fi putut soluționa atât cereri în materie de drepturi și libertăți ori în cameră preliminară,

cât și cauza pe fond în ipoteza în care se va decide sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Dacă Direcția Națională Anticorupție s-ar fi limitat la un comunicat ce ar fi fost reflectat de către mass – media, cu informații esențiale, și nu pasaje și fragmente întregi din sesizare, ar fi fost de natură să asigure o minimă informare instituțională necesară pentru public, în acord de altfel cu Recomandarea (2003)13 a Comitetului Miniștrilor către statele membre privind furnizarea de informații prin intermediul mass-media în legătură cu procesele penale. Principiul 6 al acestei Recomandări – *Informații regulate în timpul unui proces penal* – prevede textual că „*În timpul unui proces penal de interes public sau alte procese penale care au primit o atenție deosebită a publicului, autoritățile judiciare și serviciul poliției trebuie să informeze mass-media despre actele lor esențiale, atât timp cât acest lucru nu prejudiciază secretul investigațiilor și anchetelor de poliție sau nu întârzie ori nu împiedică rezultatul proceselor. În cazul proceselor penale care continuă pentru o lungă perioadă, aceste informații ar trebui să fie furnizate cu regularitate*” . Chiar dacă demersul Direcției Naționale Anticorupție este legat de o cercetare disciplinară, nu se poate face abstracție că urmărirea penală era și este în desfășurare în cauza ce a generat această situație, astfel că prin modul în care au fost publicate pasaje întregi din sesizare înainte ca această sesizare să fie soluționată de Inspekția Judiciară, s-a creat o presiune nejustificată asupra judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție și, în același timp, cel puțin la nivelul aparenței, o atingere adusă independenței și imparțialității justiției și a unui judecător de la Înalta Curte de Casație și Justiție.

- ii) Relevant este faptul că sesizarea Inspekției judiciare de către Direcția Națională Anticorupție cu presupuse fapte disciplinare ce ar fi fost comise de către judecătorul în materie de drepturi și libertăți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, care a respins solicitarea de arestare preventivă, a fost formulată ulterior soluționării de către completul de la Înalta Curte de Casație și Justiție a contestației împotriva soluției date de judecătorul în materie de drepturi și libertăți.

Deși Inspekția Judiciară susține în rapoartele sale că o astfel de împrejurare exclude orice încercare de influențare a soluției ce s-ar putea da în cauză, pe motiv că

soluția a rămas definitivă la completul ce a soluționat contestația, dimpotrivă, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii constată că acest fapt, în contextul dat, agravează atingerea adusă independenței prin demersul și aducerea la cunoștință publică a conținutului sesizării, din moment ce acuzația de lipsă de profesionalism, de incompetență și de încălcare a normelor procedurale practice se extinde și la judecătorii ce au format completul ce a soluționat contestația, din moment ce acest complet a menținut în integralitate atât considerentele, cât și soluția dată de doamna R. C. judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție.

- iii) Așa cum s-a arătat mai sus și s-a menționat în câteva rânduri, cauza penală ce a declanșat practic demersul Direcției Naționale Anticorupție, ca și scurgerea către presă a unor pasaje întregi din sesizarea către Inspeția Judiciară, nu a fost finalizată, ea fiind în curs de soluționare la Direcția Națională Anticorupție.

Este evident că în cauză, de la momentul la care soluția a fost dată de doamna judecător de la Înalta Curte de Casație și Justiție, în materie de drepturi și libertăți, ca și de completul de doi judecători ce a soluționat contestația Direcției Naționale Anticorupție împotriva respingerii cererii de arestare preventivă a doi inculpați, Direcția Națională Anticorupție poate formula alte cereri în materie de drepturi și libertăți în aceeași cauză și față de aceiași inculpați și această cauză poate ajunge din nou la aceiași judecători de la Înalta Curte de Casație și Justiție.

Dar chiar și în măsura în care alți judecători de la Secția Penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție ar urma să judece eventuale astfel de cereri în materie de drepturi și libertăți, în cameră preliminară sau pe fond, există o presiune nejustificată și, evident, o atingere adusă independenței justiției prin modul în care au fost reflectate în presă considerații ale Direcției Naționale Anticorupție asupra unui judecător înainte ca Inspeția Judiciară să se pronunțe dacă există sau nu indiciile săvârșirii unei abateri disciplinare.

Acest lucru este demonstrat cu prisosință de comunicatul Secției penale de la Înalta Curte de Casație și Justiție, în care, în unanimitate, magistrații acestei secții au subliniat că "... *actul de justiție pe care îl înfăptuiesc (judecătorii) se fundamentează pe asigurarea*

independenței, imparțialității, eficienței și garantării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului” și că “... administrarea corectă a justiției necesită principiul egalității armelor între acuzare și apărare, dar și respect pentru independența instanței, a principiului separării puterilor și forței juridice obligatorii a hotărârilor definitive și irevocabile”.

În Nota explicativă (paragraful 41) a Avizelor comune cu nr. 12(2009) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni și nr. 4(2009) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (Anexa 5 prezentei) se arată expres că: *„Procurorii trebuie să se abțină de la a face comentarii și afirmații publice care pot crea impresia exercitării unei presiuni directe sau indirecte asupra instanței în vederea pronunțării unei anumite soluții sau care pot afecta negativ echitatea procedurii judiciare.”*

De asemenea, aceleași documente internaționale amintite mai sus (Avizele 12 și 4) ale judecătorilor și procurorilor europeni statuează cu claritate:

- *„ ... funcțiile unui judecător și procuror sunt complementare implică faptul că fiecare dintre ei este conștient că o justiție imparțială necesită egalitate de instrumente între Ministerul Public și apărare, și că procurorii trebuie acționeze, de fiecare dată, onest, obiectiv și imparțial” (paragraful 33 din Nota explicativă);*
- *„Este permis ca procurorul să se adreseze judecătorului cu acțiuni și cereri definite de lege, dar, totuși, nu pot interveni în nici un fel în procesul de luare a deciziei de către judecător și este obligat să respecte hotărârea. Nu se pot opune puneri în executare a hotărârilor, în afara cazului în care o astfel de acțiune este prevăzută de lege.” (paragraful 35 din Nota explicativă și paragrafele 4 și 5 ale Declarației de la Bordeaux);*
- *„Judecătorii și procurorii trebuie să se abțină de la acțiuni sau comportamente care le-ar putea afecta imparțialitatea.” (paragraf 40 al Notei explicative).*

Prin reacția produsă la nivelul întregii Secții Penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin consecințele negative în rândul magistraților de la această Secție, ca urmare a modului în care pasaje întregi din sesizarea Direcției Naționale Anticorupție au fost făcute publice, este evident că această recomandare a fost încălcată, așa încât, odată în plus, independența justiției a fost încălcată, în special a judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție, dar și a întregului sistem judiciar.

3. Concluzii:

Independența sistemului judiciar, ca și a judecătorului, trebuie să fie privită

- atât din punct de vedere obiectiv, și anume a asigurării protecției justiției și a judecătorilor în fața presiunilor exercitate de factori politici, mass – media sau alte presiuni externe și a existenței unor mecanisme legale apte să asigure această protecție;
- cât și subiectiv, din perspectiva încrederii cetățenilor față de justiție și judecătorii chemați să îndeplinească actul de justiție, așa cum aceste noțiuni sunt definite de Rețeaua Consiliilor Judiciare din Uniunea Europeană în colaborare cu Comisia Europeană.

Independența justiției a fost încălcată din punct de vedere obiectiv întrucât s-a exercitat o presiune nejustificată, externă, prin modul în care au fost devalate pasaje întregi din sesizarea Direcției Naționale Anticorupție, în condițiile în care cauza penală încă nu a fost finalizată la această structură de parchet, existând posibilitatea ca alte cereri să fie formulate în cauză sau, în măsura în care va fi sesizată instanța cu rechizitoriu, judecătorii de la Înalta Curte de Casație și Justiție să se pronunțe asupra acestora fie în cameră preliminară, fie pe fond.

De asemenea, independența justiției a fost încălcată și din punct de vedere subiectiv, acest eveniment, modul în care el s-a derulat, fiind de natură să scadă încrederea cetățenilor față de justiție și judecătorii chemați să îndeplinească actul de justiție.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza Lavric c. României (Cererea nr. 22231/05, Decizia din 14 ianuarie 2014) arată că *„nu există îndoială că într-o societate democratică indivizii au dreptul să comenteze și să critice administrarea justiției și oficialii implicați în îndeplinirea ei. Cu toate acestea, o astfel de critică nu trebuie să treacă de anumite limite, întrucât este în interesul public ca procurorii, precum și judecătorii, să se bucure de încrederea publicului. Se poate deci să fie necesar ca statul să îi protejeze de acuzații nefondate” (punctul 35)*. Cu atât mai grav este faptul, în acest context, că un organ judiciar, Direcția Națională Anticorupție este implicat, deși

cu atât mai mult sistemul de justiție cunoaște și trebuie să cunoască limitele în care pot fi criticate hotărâri judecătorești: încă odată, nu demersul pur și simplu, respectiv sesizarea Inspecției Judiciare, reprezintă atingerea adusă independenței justiției, ci modul în care au fost puse la dispoziția publicului pasaje întregi din sesizare, deși Inspecția Judiciară nu s-a pronunțat asupra pretensei vinovății disciplinare, iar cauza penală care a declanșat această sesizare încă nu a fost soluționată de Direcția Națională Anticorupție.

De aceea Plenul Consiliului Superior al Magistraturii își exercită aici pe deplin rolul constituțional și legal, și anume de a constata încălcarea independenței justiției, a judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție în instrumentarea unui caz concret aflat pe rolul acestei Curți.

Chiar dacă instrumentele de sancționare într-o asemenea situație nu sunt de natură penală sau civilă și nici nu poate obliga în vreun fel autorul încălcării independenței justiției la anumite constrângeri, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii consideră această constatare ca fiind o sancțiune morală pentru o astfel de faptă, motiv pentru care va dispune pe lângă publicarea conform legii a acestei hotărâri și la emiterea unui comunicat oficial de către Biroul de informare publică și relații cu mass-media din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, în sensul concluziilor Inspecției Judiciare, comunicat ce este destinat publicului.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți;

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 – Apariția în presă a unor fragmente din sesizarea Inspecției Judiciare de către Direcția Națională Anticorupție în ceea ce o privește pe doamna R _____ C _____ judecător din cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a adus atingere

independenței sistemului judiciar.

Art.2 – Limitarea unui comunicat de presă în acest sens de către Biroul de informare publică și relația cu mass-media din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

Art.3 - Prezenta hotărâre se comunică Inspecției Judiciare și Biroului de informare publică și relații cu mass-media.

Data în București, la data de 17 decembrie 2014

Președinte,

Judecător dr. Adrian BORDEA

LUMEA JUSTITIEI.RO